

Som almindelig Grundsætning ved Anordningen af Regler for Selskabsmyndighederne er det fundet rigtigt alene at opstille præceptive Bestemmelser i det Omfang, i hvilket dette maa anses for absolut nødvendigt, og iøvrigt ved samtlige Regler, de præceptive saavel som de deklaratoriske, at forme disse i saa nøje Tilslutning som muligt til den Ordning, der i velordnede Selskaber hos os maa siges at være den normale.

Udkastet bestemmer først, at der i ethvert Selskab skal findes en eller flere Direktører til Ledelsen af Selskabets Forretninger. Dette er nødvendigt for at sikre Overholdelsen af de præceptive Bestemmelser om Regnskab osv., for hvis Overholdelse Ansvar i Regelen ikke kan lægges paa Generalforsamlingen. Det er vel ikke ved denne Forskrift udelukket, at samtlige Medlemmer af Selskabet vælges ind i Direktionen, hvilket kan tænkes at forekomme i Selskaber med et ganske ringe Medlemstal, men selv i saa Fald maa den efter sin Natur til Dels forskellige Virksomhed i Direktion og paa Generalforsamling skarpt adskilles.

Det er dernæst foreskrevet, at der i alle større Selskaber (§ 40) ved Siden af Direktionen skal findes en Bestyrelse. Den vigtigste af de Virksomheder, der naturlig og efter alle Lovgivninger tilfalder Bestyrelsen, den effektive Kontrol med Direktionens Ledelse af Selskabet, er det øverste Selskabsorgan: Generalforsamlingen nemlig ikke skikket til selv direkte at udøve. Af fremmede Love foreskriver den tyske Lov, at der altid skal findes et saadant særligt Organ (»Aufsichtsrath») for den umiddelbare, stadige Kontrol. Denne undtagelsesfrie Fordring, der, hvis den skal kunne ventes at føre til en virkelig effektiv Kontrol, i Regelen vil medføre en efter Omstændighederne ikke ubetydelig Udgift for Selskabet, er nu vistnok strengere end nødvendigt. Det norske Udkast kræver heller ikke dette ubetinget, men sætter (§ 59) Grænsen i denne Henseende efter Antallet af Aktieejere i Selskabet. Denne Grænse er imidlertid næppe praktisk i saadan Almindelighed, idet dens Overholdelse navnlig vil volde Vanskelighed i Selskaber, hvis Aktier kunne lyde paa Ihændehaveren eller frit kunne overdrages. Den i nærværende Udkasts § 40 fastsatte Grænse formenes derimod efter det dervedtagne Hensyn til paa den ene Side Selskabets Virksomhed (Bank- og Forsikrings-selskaber) og paa den anden Side Selskabets Størrelse, bestemt enten ved Aktiekapitalen eller ved Antallet af »faste« Medlemmer, at være stemmende med det praktiske Behov. — Nogle af os undertegnede have dog fundet det betænkeligt selv i mindre Selskaber, hvor Aktierne ere frit omsættelige, at lægge hele Styrelsen i Direktionens, altsaa eventuelt i Enkeltmands Haand uden nogen Kontrol fra Aktionærernes Side. Vi formene derfor, at det vilde være rigtigst at kræve en særlig Bestyrelse ved Siden af Direktionen i alle Selskaber med Undtagelse af dem, i hvilke Medlemmernes Antal ikke overstiger 10 og Aktierne derhos ikke ere frit overdragelige.

For at den Kontrol, som Reglerne om en Tvedeling af Selskabsmyndigheden tilsigter at sikre, skal blive effektiv, er det nødvendigt, at de to Myndigheder ere skarpt adskilte. Det er derfor i Udkastets § 41 bestemt, at Stillingerne som Medlem af Direktionen og som Medlem af Bestyrelsen regelmæssig ikke kunne forenes. Det samme Hensyn vilde strengt taget føre til ogsaa at sætte et skarpt Skel mellem de to Organers respektive Virksomhedsomraade, saaledes at Bestyrelsen henvistes til en rent kontrollerende Virksomhed uden enhver Andel i Administrationen. En saadan Fordeling af Forretningerne, hvorved det undgaas, at Kontrollen paa noget Punkt faar Karakteren af en Selvkontrol, vil nu ogsaa ofte — i visse Arter af Selskaber næsten altid — blive fastslaaet i Vedtægterne. At give præceptive Lovregler derom har man imidlertid fundet betænkeligt. Den historiske Udvikling har hos os ført til, at Bestyrelsen i mange Tilfælde har faaet en videregaaende, i et vist Omfang administrativ Virksomhed. Dette